

УТВЪРДИЛ:

ИНЖ. Р. АТАНАСОВ
ДИРЕКТОР РИОСВ ПЛЕВЕН

ДОКЛАД

от комплексна проверка по прилагане на екологичното законодателство

Обект : “ЯНА” АД, завод Плевен

Дата на извършване на проверката: 22.04.2010 г.

Място на извършване на проверката: гр. Плевен, Западна индустриална зона

Проверени компоненти и фактори на околната среда:

- Атмосферен въздух
- Опасни химични вещества
- Управление на отпадъците

Експерти от РИОСВ – Плевен:

инж. Красим Нанов – Началник отдел “Управление на отпадъците и опасни химични вещества”;
физик Иванка Цолова – старши експерт в отдел “Контрол на околната среда”;
Ирена Христова – старши експерт в отдел “Управление на отпадъците и опасни химични вещества”;
инж. Надежда Димитрова – младши експерт в отдел “Управление на отпадъците и опасни химични вещества”.

Представител на “ЯНА” АД - завод Плевен:

инж. Дафинка Мишева – експерт “БЗР”

Координатор на проверката: инж. Красим Нанов

Цели на проверката:

Осъществяване на контрол по изпълнение на изискванията на Закон за опазване на околната среда (обн. ДВ, бр.91/25.09.2002 г. с изм. и доп.), Закон за защита от вредното въздействие на химичните вещества и препарати (Обн. ДВ. Бр. 10/2000 г. с изм. и доп.), Регламент (ЕО) 1907/2006 относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали, Закон за чистотата на атмосферния въздух (Обн. ДВ. Бр. 45/1996 г. с изм. и доп.), Спазване изискванията на Наредба № 7 от 21.10.2003 г. за норми на допустими емисии на летливи органични съединения, изпускани в атмосферния въздух в резултат на употребата на разтворители в определени инсталации (обн. ДВ бр. 96/2003 г., изм. ДВ бр. 20/2007 г., изм. ДВ бр. 67/21.08.2009 г.) и представяне на план за управление на разтворителите (ПУР), Закон за управление на отпадъците (обн. ДВ, бр.86/30.09.2003 г. с изм. и доп.), Наредба за реда и

размера за заплащане на продуктова такса за продукти, след употребата на които се образуват масово разпространени отпадъци (обн. ДВ, бр.53/10.06.2008 г.)

Извършени дейности:

За датата на проверката операторът е уведомен предварително, с писмо на РИОСВ – Плевен с изх. № ИК 2481/12.04.2010 г. относно организацията на работата и обхвата на инспекцията.

По електронната поща на оператора са изпратени Заповед РД 250 от 08.04.2009 г. “Указания за провеждане на контролна дейност по прилагането на Регламент 1907/2006 относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH) и приложенията към тях”, списък на веществата предизвикващи сериозно безпокойство - кандидати за разрешаване по REACH, Регламент (ЕО) № 648/2004 относно детергентите и Ръководство за прилагане на Регламент (ЕО) 648/2004 относно детергентите.

На 22.04.2010 г., на основание чл. 148 ал.3 от Закона за опазване на околната среда и заповед № РД – 0154 от 19.04.2010 г. на Директора на Регионална инспекция по околната среда и водите – Плевен се извърши проверка в “ЯНА” АД-Бургас – завод за производство на трикотаж гр. Плевен.

Проверени са:

- Изпълнение на задълженията по Регламент ЕО №1907/2006 г. на Европейския парламент и на Съвета за регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH).

- Участък “Химическо чистене”;

- Централен склад “Химикали”;

- Склад “Апретура”, където беше извършена инвентаризация на наличностите от перхлоретилен, вкл. в резервоарите на машините.

- Извършен е преглед на счетоводни, складови документи и производствени отчети, използвани при изготвяне на масов баланс на емисиите за 2009 г., в рамките на представения годишен План за управление на разтворителите по смисъла на чл. 20 от Наредба № 7/21.10.2003 г.

- Проверени са складовете за временно съхранение на отпадъците, генерирани от дейността на дружеството;

- Наличната документация относно Закон за управление на отпадъците, Наредба за класификация на отпадъците, Наредба за реда и размера за заплащане на продуктова такса – опаковки и електрическо и електронно оборудване (ЕЕО);

Констативна част:

1. Прилагане на Регламент ЕО №1907/2006 г. на Европейския парламент и на Съвета за регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH).

Съгласно изискванията на чл. 24а т.3 от ЗЗВВХВП и чл. 36 от Регламента, на обекта се поддържа в наличност информация, доказваща изпълнение на задълженията на оператора съгласно REACH, относно доставката, съхранението и употребата на химичните вещества и препарати.

- Изготвен е инвентаризационен списък на химичните вещества и препарати с база данни за опасните химични вещества и препарати на препарат; EINECS № - "Съществуващи химични вещества"; CAS № - Chemical Abstracts Service обобщена информация за химичните вещества; категория/и на опасност, R и S фрази; количество на химичното вещество в тон/год.; обект на регистрация по REACH (да/не); категория на употреба на веществото; роля във веригата на доставки;

- Изготвен е списък на доставчиците на химичните вещества и препарати;

Изпратени са официални писма до доставчиците за документално потвърждение, че веществата са преминали предварителна регистрация по REACH, актуализирани информационни листове за безопасност (ИЛБ) във връзка с чл. 31 от REACH, декларации за наличие на вещества попадащи в списъка на веществата-кандидати за включване в приложение № XIV на Регламента и веществата, за които има наложени ограничения за производство, пускане на пазара и употреба по дял VIII от регламента. Дружеството

декларира, че не внася, не произвежда и не употребява веществата-кандидати за включване в приложение № XIV и не употребява вещества за които има наложени рестрикции. За нуждите на производството се използват органични разтворители за почистване, както и омекотители.

- На площадката са налични копия на информационни листове за безопасност (ИЛБ) на български език за химичните вещества и препарати, с информация по 16 раздела. Необходимо е да се изиска актуализиран ИЛБ за съхранявания и употребяван перхлоретилен.

- В изпълнение на мерките за управление на риска, посочени в ИЛБ на площадката са изградени два отделни склада за съхранение на химикали отделени от основното производство. Поддържа се транспортна инфраструктура за достъп до складовете. Стените, входните врати и покривната конструкция са от пожароустойчив стоманен материал. Подът върху който се складират химикалите, е от непроницаем и негорим материал. С цел предотвратяване на рисковете от инциденти и аварии и ограничаване на последствията от тях, е осигурен едновременен достъп от две страни. Формирани са участъци чрез вътрешно-складови разстояния между химикалите с достъп до отделните складови позиции. Химикалите се съхраняват за по-късна употреба в опаковки на производителя поставени на дървени палети. Органичните пероксиди се съхраняват в пластмасови контейнери с обем 1000 литра без пряк достъп на слънчева светлина, с обща вторично задържаща система срещу евентуални разливи. На персонала, отговорен за съхранението на химичните вещества и препарати е предоставена информация за възможните опасности при работа с тях.

- При инспекцията е попълнен чек лист за проверка на складове с преглед на най-важните изисквания за съхранение на химикали;

- При проверката е попълнено Приложение № 3 “Въпросник за проверки, в рамките на съвместния европейски проект, за прилагане и налагане на Регламент REACH”;

- Фирмата е информирана за възможността за получаване информация, свързана с прилагането на Регламент 1907/2006 на интернет страницата на МОСВ;

2. Атмосферен въздух

В цех „Апретура” се извършват дейности с употреба на органични разтворители:

- химическо чистене на произведените трикотажни изделия, с употреба на перхлоретилен;

- нанасяне на покрития върху текстил (ситопечат), с употреба на разтворител кореселин.

Съгласно представената в РИОСВ – Плевен (№ ИК-121/24.02.2010г.) информация за годишната консумация на органични разтворители в обекта и съгласно Таблица 1 към Приложение №2 към чл.2, ал.1 от Наредба №7/21.10.2003 г., в обхвата на наредбата попада само дейността „химическо чистене”.

В РИОСВ – Плевен е представен с писмо вх.№ 1198/24.03.2010 г. ежегоден План за управление на разтворителите (ПУР) по смисъла на чл.20 от Наредба №7, обхващащ предходната 2009 г., включително масов баланс на емисиите и оценка на съответствието с нормата за общи емисии (НОЕ).

При проверката за достоверност на данните и обстоятелствата, посочени в плана, се констатира следното:

- В обекта работят 2 бр. машини за химическо чистене, произведени през 2007 г. Съгласно представената техническа документация, машините са със затворен цикъл на работа, компютърен контрол, с касетъчен филтър и филтър с активен въглен.

- Представеният ПУР съдържа доклад за изпълнение на мерките за осигуряване на съответствие с изискванията на наредбата за календарната 2009 г. и актуални мерки за 2010 г. Текущите мерки за спазване на добрата производствена практика се изпълняват под контрола на Началник цех „Апретура”.

- Количествата почистени дрехи се отчитат ежедневно и се обобщават ежемесечно. Отчет за вложените количества перхлоретилен се прави в края на всеки месец, на база получените в склада към участъка количества и приблизително установените наличности в резервоарите на машините и в отворения за употреба варел.

- В плана не са представени инвентаризационни или други документи, удостоверяващи действително установените наличности на перхлоретилен в началото и в края на отчетния период – 2009 г.

○ При проверката беше представена липсващата в плана информация: хронологични дневници за материалните запаси от перхлоретилен в централен склад и в склад “Апретура” за периодите 01.01. – 31.12.2009 г. и 01.01. – 31.03.2010 г. и месечни отчети за обработената в цеха продукция за същите периоди.

3. Управление на отпадъците

“Яна” АД– Бургас –защад, гр. Плевен има заверени работни листи съгласно Наредба № 3 за класификация на отпадъците:

- 04 02 09 отпадъци от смесени материали (импрегниран текстил, еластомер, пластомер);
- 13 02 05* нехлорирани моторни, смазочни и масла за зъбни предавки на минерална основа ;
- 15 01 01 хартиени и картонени опаковки;
- 16 02 14 излязло от употреба оборудване, различно от упоменатото в кодове 16 02 09 до 16 02 13;
- 20 01 11 текстилни материали;
- 20 01 21* флуоресцентни тръби и други остатъци, съдържащи живак.

Въведена е система за разделно събиране на отпадъците. Установено е наличие на луминесцентни лампи – 20 01 21*, които се съхраняват съгласно изискванията. Предават периодично на фирми притежаващи разрешение по чл. 37 от Закон за управление на отпадъците. Неопасните отпадъци с код 04 02 09, 15 01 01, 20 01 01 се продават на фирми. В момента на проверката не са констатирани налични количества отпадъци с код 13 02 05* и 16 02 14.

При проверката се установи наличие на отпадъци от метални опаковки замърсени с опасни вещества.

Не беше представена програма за управление на отпадъците.

Във връзка с Наредба за реда и размера за заплащане на продуктова такса за продуктови такси за продукти, след употребата на които се образуват масово разпространени отпадъци (обн. ДВ, бр.53/10.06.2008 г.) дружеството представи договор с “Екобулпак” АД и удостоверение за действието му през 2010 г., както и вътрешно-фирмена спецификация, месечни и годишни справки декларации относно опаковките. По отношение на внос на ЕЕО фирмата има договор с “Екобултех” АД и представи интрастат дневници за пристигания, митнически декларации, месечни справки декларации за изисканите периоди, подкрепени със съответните извършени плащания.

Заклучение:

На обекта се поддържа информация, доказваща изпълнение на задълженията на оператора съгласно Регламент REACH относно доставката, съхранението и употребата на химичните вещества и препарати.

Предприети са организационни и технически мерки за управление на риска при съхранението и употребата на химичните вещества и препарати.

В “ЯНА” АД – завод Плевен се извършва дейност в обхвата на Наредба № 7/21.10.2003 г. – химическо чистене на трикотажни изделия. Дейността се извършва с 2 бр. машини със затворен цикъл на работа, съоръжени всяка с по 2 бр. филтри. За машините са издадени декларации за съответствие с приложимите директиви на ЕС.

Дружеството спазва изискванията на ЗУО, извършена е класификация по Наредба 3/2004г.

Във връзка със заплащане на продуктовата такса – дружеството изготвя съответната документация, води отчетност за количеството пуснати на пазара опаковки и внесеното ЕЕО и заплаща продуктова такса в нормативно определените срокове.

Според направената от оператора оценка за съответствие, представена в ежегодния План за управление на разтворителите, отчитащ календарната 2009 г., приложимата норма за общи емисии от 20 g перхлоретилен за 1 kg почистени сухи дрехи, е спазена.

Резултатите от анализа и проверката на плана, представените справки и проведената при проверката инвентаризация показват съответствие на отчетените общи наличности от перхлоретилен към 31.12.2009 г. (в склада към участъка и в машините), с препоръчителното

количество за запълване резервоарите на машините съгласно инструкциите за експлоатация, изчислено при плътност $1,62 \text{ kg/m}^3$.

Съставен е констативен протокол и са направени предписания на Директора “ЯНА” АД – завод за производство на трикотаж гр. Плевен за отстраняване на констатираните несъответствия и предоставяне на допълнителна информация в РИОСВ гр. Плевен:

- Актуализиране на информацията по Регламент 1907/2006 относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH), във връзка със Заповед РД 250 от 08.04.2009 г. на Министъра на околната среда и водите;
- Изискване на актуализирани документи от доставчиците на химикали за извършена предварителна регистрация по Регламент REACH;
- Установяване статута на “ЯНА” АД - Бургас – завод гр. Плевен, относно внасяните химични вещества за собствени нужди чрез представител на фирмата производител;
- Да се предостави информация за наличие на повърхностно активни вещества в употребяваните почистващи вещества и омекотители;
- В участък химическо чистене да се отчита за всеки календарен месец, консумираното количество перхлоретилен, с което са допълнени резервоарите на машините;
- Да се представи в РИОСВ гр. Плевен работен лист за класификация на отпадък – метални опаковки замърсени с опасни вещества, във връзка с Наредба № 3/2004 г. за класификация на отпадъците;
- Да се представи в РИОСВ гр. Плевен програма за управление на отпадъците съгласно изискванията на чл. 29, ал.1, т.3 от Закон за управление на отпадъците;
- Да се представи в РИОСВ гр. Плевен вътрешно-фирмена спецификация за внесено електрическо и електронно оборудване – приложение 17 от чл. 16, г.1 от Наредба за определяне реда и размера за заплащане на продуктова такса за продукти след употребата на които се образуват масово разпространени отпадъци.

Приоритети за последваща контролна дейност:

- Проследяване изпълнението на направените предписания;
- Осъществяване на последващ контрол - след представяне на програмата за управление на отпадъците съгласно изискванията на чл. 29, ал.1, т.3 от Закон за управление на отпадъците;
- Изпълнение на задълженията на “ЯНА” АД – завод гр. Плевен, роизтичащи от Регламент (ЕО) 648/2004 относно детергентите;
- Наличие на документи за извършена предварителна регистрация/регистрация за всяко от веществата, които се използват, и които попадат в обхвата на Регламент REACH;
- Поддържане на информация удостоверяваща изпълнението на изискванията на чл. 24а от ЗЗВВХВП и чл. 36 от Регламент REACH: наличие на ИЛБ и съответствието му с нормативните изисквания; изпълнение на мерките за управление на риска, посочени в ИЛБ; предоставянето на информация, съгласно изискванията на Дял IV на Регламента и наличие на вещества от кандидат - списъка за включване в Приложение XIV на REACH, както и за употребата на вещества в самостоятелен вид, в препарат или в изделие, за които в приложение XVII на Регламента се съдържа ограничение.

Изготвили:

1

1

1

1

26.4.2010 г.